Gemeente Wijchen
Kasteellaan 27
Postbus 9000
6600 HA Wijchen

t 088 432 70 00
e gemeente@wijchen.nl

contactpersoon
Joëlla van de Griend
t +31638990461
ons kenmerk
Z/26/384910

GGD Gelderland-Zuid
Postbus 1120
6501 BC Nijmegen

datum 15 december 2026
onderwerp Reactie op kaderbrief 2028
verzonden

Geacht bestuur,

In deze brief leest u onze reactie op uw kaderbrief 2028. We waarderen de uitvoerige kaderbrief waarin u de te verwachten ontwikkelingen voor GGD Gelderland-Zuid schetst. Dat stelt ons in de gelegenheid om hier tijdig op te reageren, zodat u onze reactie kunt meenemen bij het opstellen van de begroting 2028. De onderwerpen uit uw kaderbrief die wij in deze reactie niét benoemen nemen wij ter kennisgeving aan.

De gemeenteraad van Wijchen heeft kennisgenomen van de Kaderbrief 2028 GGD Gelderland-Zuid en maakt graag gebruik van de mogelijkheid om een zienswijze in te dienen.

Financiële situatie gemeenten
De raad wijst erop dat gemeenten zich nog steeds bevinden in een financieel uitdagende situatie. Hoewel het zogenoemde ravijnjaar deels is gedempt, blijft er grote onzekerheid bestaan over de ontwikkeling van de gemeentelijke financiën vanaf 2028.
De raad is van mening dat nieuwe structurele uitgaven uitsluitend aan de orde kunnen zijn wanneer de noodzaak overtuigend is aangetoond, alternatieven zijn onderzocht en inzichtelijk is gemaakt waarom deze niet binnen bestaande middelen kunnen worden opgevangen. Na het lezen van de kaderbrief constateren wij dat de noodzaak, toegevoegde waarde en financieringsverantwoordelijkheid voor gemeenten niet altijd voldoende is onderbouwd. Als opdrachtgevers van de GGD willen wij in de gelegenheid worden gesteld om een weloverwogen standpunt in te nemen.

Algemeen
Verwachte hogere exploitatiekosten Kantoorautomatisering
De raad begrijpt dat marktontwikkelingen en noodzakelijke aanbestedingen leiden tot hogere kosten. De raad is van mening dat deze ontwikkeling in samenhang moet worden gezien met de inrichting van de eigen bedrijfsvoeringsorganisatie. Wij verzoeken het Dagelijks Bestuur transparant te zijn over de structurele financiële gevolgen, de te realiseren voordelen van de nieuwe ICT-omgeving en de mogelijkheden om efficiencyvoordelen te behalen bijvoorbeeld door middel van samenwerking.

Inrichting bedrijfsvoering GGD
Evenals in onze zienswijze op de kaderbrief 2027 onderschrijven wij het belang van een robuuste en toekomstbestendige bedrijfsvoering. Wij verzoeken het Dagelijks Bestuur gemeenten te blijven informeren over de inhoudelijke en financiële gevolgen van de ontwikkeling van de eigen bedrijfsvoering en de mogelijkheden om de kosten zoveel mogelijk binnen de bestaande begroting op te vangen. De meerkosten van maximaal €700.000 die via een begrotingswijziging in 2027 worden verwerkt, werken structureel door in 2028 en daarna. Wij gaan er nadrukkelijk van uit dat deze structurele doorwerking volledig is verwerkt in de begroting 2028 en niet leidt tot aanvullende meerkosten.

Inhoudelijke ontwikkelingen en risico's
Uitbreiding Rijksvaccinatieprogramma (RVP)
Wij waarderen de inzet van de GGD om een hoge vaccinatiegraad te behalen in onze gemeente en de hele regio. Wij gaan er van uit dat uitbreidingen van het Rijksvaccinatieprogramma worden uitgevoerd binnen de middelen die hiervoor door het Rijk en het gemeentefonds beschikbaar worden gesteld. Wij verzoeken het Dagelijks Bestuur gemeenten tijdig te informeren over nieuwe vaccinatieopgaven en de gevolgen voor de uitvoering.

Maternale kinkhoestvaccinatie i.c.m. het kennismakingsgesprek JGZ
Wij onderschrijven het belang van preventie en een kansrijke start voor ieder kind. Tegelijkertijd vinden wij het van belang dat eventuele uitbreiding naar regionale dienstverlening alleen plaatsvindt nadat nut, noodzaak, kosten en gewenste resultaten gezamenlijk met gemeenten zijn besproken en afgewogen. Wij horen daarom graag wat de effecten zijn in de gemeenten die deelnemen aan de pilot.

Toekomstgericht organiseren jeugdgezondheidszorg
De gemeenteraad ondersteunt de ambitie om de jeugdgezondheidszorg toekomstbestendig te organiseren. Wij verzoeken het Dagelijks Bestuur gemeenten actief te betrekken bij de actualisatie van het productenboek, de normering en de beleidsmatige keuzes die hieruit voortvloeien. We vragen de GGD om een overzicht van de taken die op dit moment in de hele regio als facultatieve taak worden afgenomen, om op basis daarvan in gesprek te gaan.

Harmonisatie begrotingssystematiek JGZ 0-18
Wij verzoeken het Dagelijks Bestuur de financiële effecten voor individuele gemeenten zorgvuldig inzichtelijk te maken en gemeenten vroegtijdig te betrekken bij de besluitvorming.

Seksuele gezondheid
Wij erkennen de maatschappelijke ontwikkelingen die de GGD schetst. Tegelijkertijd achten wij het van belang dat duidelijk wordt aangegeven welke taken voortvloeien uit wettelijke verplichtingen van gemeenten en welke activiteiten beleidsmatige keuzes betreffen of niet een wettelijke gemeentelijke taak zijn. Eventuele uitbreidingen van dienstverlening vragen om een heldere onderbouwing van effectiviteit en gemeentelijke verantwoordelijkheid. U geeft in uw brief aan dat de beperkte middelen de GGD voor

scherpe keuzes stellen. Wij verwachten dat deze keuzes transparant worden gemaakt en dat beschikbare middelen worden ingezet voor wettelijke taken en voor inwoners en groepen die het meest afhankelijk zijn van ondersteuning op het gebied van seksuele gezondheid.

Forensische geneeskunde
Wij verzoeken het Dagelijks Bestuur eventuele wijzigingen in de organisatie en bekostiging pas aan gemeenten voor te leggen nadat de noodzaak, meerwaarde en financiële consequenties voldoende inzichtelijk zijn gemaakt.

Meldpunt Bijzondere Zorg, Zorg en Veiligheid
In lijn met onze zienswijze op de kaderbrief 2027 onderschrijven wij het belang van een goed functionerende zorgketen. Daarbij zien wij een belangrijke rol voor de GGD in het signaleren van ontwikkelingen en het verbinden van betrokken partners. Wij vinden het van belang dat knelpunten in capaciteit en doorstroming tijdig worden gesignaleerd en bespreekbaar worden gemaakt. Wanneer beperkte capaciteit structureel druk legt op de uitvoering van wettelijke taken of op andere werkzaamheden binnen het domein Zorg en Veiligheid, verzoeken wij de GGD ons hierover tijdig te informeren, zodat hierover gezamenlijk het gesprek kan worden gevoerd.

Centrale toegang Maatschappelijke Opvang en Begeleid Wonen
Wij waarderen uw inzet bij de uitwerking van het Regionaal Actieplan Dakloosheid. Door deze regionale samenwerking zetten we belangrijke stappen richting het voorkomen van dakloosheid, het versterken van lokale ondersteuning en het realiseren van passende opvang en begeleiding voor mensen die dat nodig hebben.
Wij verzoeken de GGD ons tijdig te informeren over de gevolgen die de uitwerking van dit actieplan kan hebben voor de rol en inrichting van de Centrale Toegang Maatschappelijke Opvang en Begeleid Wonen.

Veilig Thuis
De gemeenteraad van Wijchen deelt de zorgen over de toenemende druk op Veilig Thuis en de bredere keten van zorg en veiligheid. Wij vinden het van belang dat de evaluatie van de financierings- en formatiesystematiek zorgvuldig wordt uitgevoerd en gezamenlijk met gemeenten wordt vormgegeven.
Net als in onze zienswijze op de kaderbrief 2027 verzoeken wij het Dagelijks Bestuur gemeenten actief en tijdig te betrekken bij ontwikkelingen die financiële en organisatorische gevolgen hebben voor Veilig Thuis. De samenwerking tussen Veilig Thuis en de gemeenten verdient aandacht en dient versterkt te worden. De raad vindt het belangrijk dat de uitvoering van het voorgenomen plan voor gebiedsgericht werken samen met de gemeenten afgestemd wordt en vorm krijgt. Daarnaast onderstrepen we de rol die Veilig Thuis heeft in de regionale samenwerking volgens de principes van het Toekomstplan Jeugd en Gezinsbescherming. Met deze plannen en voornemens willen we investeren in de verbeterde samenwerking en werkwijze op het gebied van veiligheid en bescherming van onze inwoners.

Tuberculosebestrijding (uitbreiding formatie TBC-arts)
De raad onderschrijft het belang van de voorgestelde versterking van de tuberculosebestrijding, mits de gekozen oplossing aantoonbaar bijdraagt aan het borgen

van kwaliteit, het verminderen van organisatorische kwetsbaarheid en het toekomstbestendig uitvoeren van deze wettelijke taak. De raad constateert dat de onderbouwing van de geschetste groei van het aantal TBC-meldingen en onderzoeken in de kaderbrief beperkt is en ontvangt daarom graag een meerjarige analyse van de ontwikkelingen op infectieziekten, inclusief een onderbouwde prognose.

Gezondheidsbevordering en preventie / meerjarige financiering als wens
De raad onderschrijft het belang van structurele inzet op gezondheidsbevordering en preventie. In de reactie op de Kaderbrief 2027 GGD GR hebben wij al aangegeven dat wij hierover met de GGD in gesprek willen gaan. Daarbij hebben wij benadrukt dat eerst duidelijk moet zijn welke taken het betreft, welke meerwaarde deze hebben voor gemeenten en welke financiële consequenties hieraan verbonden zijn.
De raad hecht eraan dat de huidige mogelijkheid voor gemeenten om facultatieve dienstverlening af te nemen behouden blijft.

Wij onderschrijven het belang van preventie en de centrale rol die de GGD vanuit het AZWA krijgt binnen de regionale preventie- en kennisinfrastructuur. Tegelijkertijd zien wij dat er vanuit het Rijk ontwikkelingen op u afkomen die rechtstreeks middelen met zich meebrengen, zoals voor de Mentaal Gezonde School en de versterking van de adviesfunctie. De door u genoemde meerkosten zijn daarom niet vanzelfsprekend kosten die door deelnemende gemeenten gedragen worden, zoals u weergeeft in de tabel op pagina 10 van de kaderbrief. Wij stellen voor dat gemeenten en de GGD deze ontwikkelingen samen bekijken, om te bepalen hoe hier invulling aan wordt gegeven en uit welke middelen dit wordt bekostigd.

Gezondheid en Milieu en GGD als Crisisorganisatie
Wij nemen kennis van deze ontwikkelingen en kunnen ons vinden in de keuze van het Dagelijks Bestuur om deze nog niet op te nemen in de programmabegroting 2028. Als er op een later moment alsnog aanvullende middelen worden gevraagd, ontvangen wij graag eerst een nadere inhoudelijke en financiële onderbouwing.

We willen meegeven dat we het belangrijk vinden dat er zorgvuldig wordt afgewogen welke rol de GGD heeft ten opzichte van andere publieke partners (zoals omgevingsdiensten, veiligheidsregio's, de provincie), zodat overlap in advisering en uitvoering wordt voorkomen. Wij verzoeken de GGD ook eerst alle mogelijkheden voor financiering vanuit het Rijk te benutten voordat een beroep wordt gedaan op aanvullende gemeentelijke middelen, met name op gebied van crisisorganisatie.

Nieuwe wet- en regelgeving
Bedrijfscontinuïteitsmanagement (BCM), Informatiebeveiliging, Archiefwet en AI-verordening
De raad begrijpt de noodzaak van investeringen in informatiebeveiliging, bedrijfscontinuïteit en digitalisering als gevolg van nieuwe wet- en regelgeving, waaronder de NIS2-richtlijn, de Cyberbeveiligingswet en de vernieuwde NEN 7510. Wij vinden het van belang dat de GGD voldoet aan deze wettelijke vereisten en de continuïteit van haar dienstverlening kan waarborgen. We verzoeken de GGD om blijvend scherp te sturen op efficiency, samenwerking en het beperken van de financiële gevolgen voor gemeenten. Ook verzoeken wij de GGD de ontwikkeling rondom

Bedrijfscontinuïteitsmanagement in samenhang te zien met de inrichting van de eigen bedrijfsvoeringsorganisatie.

Wij waarderen dat de GGD de financiële gevolgen van de nieuwe Archiefwet al binnen de eigen begroting van de GGD GZ wordt opvangen.

Financiële uitgangspunten voor 2028
Wij ondersteunen het voornemen om gezamenlijk met gemeenten de financierings- en indexeringssystematiek te onderzoeken. Daarbij vinden wij betaalbaarheid, voorspelbaarheid en transparantie belangrijke uitgangspunten. Zoals we ook hebben aangegeven in eerdere zienswijzen zien we bij indexeren naar inwoneraantallen een risico op dubbelfinanciering omdat bij een aantal onderdelen van de begroting de realisatie van de dienstverlening als uitgangspunt worden genomen, en inwoneraantallen hier dus al indirect in verwerkt zijn. Wij kijken met belangstelling uit naar de resultaten van de werkgroepen en het bijbehorende advies.

Meer informatie
Als u vragen heeft kunt u contact opnemen met Joëlla van de Griend, accounthouder GGD, per e-mail j.van.de.griend@drutenwijchen.nl of telefoonnummer +31638990461.

Met vriendelijke groet,
gemeenteraad van Wijchen

R. Helmer-Englebert
voorzitter

R.B. Waumans
griffier